

AD 78/1/26
REV 1

LIMITE

CONF-UA 16

ÜHINEMISDOKUMENT

Teema: EUROOPA LIIDU ÜHINE SEISUKOHT
-- 2. teemaplokk: siseturg

ÜHINEMISLÄBIRÄÄKIMISED

Ukraina

ELi ÜHINE SEISUKOHT

(pärast Ukraina läbirääkimisseisukoha AD 28/26 CONF-UA 5 esitamist)

Läbirääkimiste teemaplokk: 2

Siseturg

**Sealhulgas peatükid: 1 – Kaupade vaba liikumine, 2 – Töötajate vaba liikumine,
3 – Asutamisõigus ja teenuste osutamise vabadus, 4 – Kapitali vaba liikumine,
6 – Äriühinguõigus, 7 – Intellektuaalomandiõigus, 8 – Konkurentsipoliitika,
9 – Finantsteenused, 28 – Tarbijakaitse ja tervishoid**

Käesolev Euroopa Liidu seisukoht põhineb Ukrainaga peetava ühinemiskonverentsi (AD 9/24 CONF-UA 2) jaoks kujundatud üldisel seisukohal ning selle suhtes kohaldatakse nimetatud üldises seisukohas heakskiidetud läbirääkimispõhimõtteid, eelkõige järgmisi:

- Ukraina või ELi poolt konkreetse läbirääkimiste peatüki suhtes väljendatud arvamus ei mõjuta mingil viisil seisukohta, mis võidakse võtta teiste peatükkide suhtes;
- läbirääkimiste käigus konkreetsete peatükkide osas saavutatud kokkuleppeid, isegi osalisi kokkuleppeid, ei saa pidada lõplikeks, kuni on saavutatud üldine kokkulepe kõigi peatükkide osas;
- ning samuti läbirääkimisraamistiku punktides 5, 12, 42, 49, 50, 51 ja 52 sätestatud nõudeid.

EL innustab Ukrainat jätkama oma õigusaktide vastavusse viimist ELi *acquis*'ga ning viimase tõhusat rakendamist ja jõustamist ning üldiselt töötama juba enne ühinemist välja ELi poliitikate ja vahenditega võimalikult sarnased poliitikad ja vahendid.

EL märgib, et oma seisukohas AD 28/26 CONF-UA 5 aktsepteerib Ukraina 2. teemaplokki käsitlevat ja 7. oktoobril 2026 kehtivat ELi *acquis*'d ning on valmis seda rakendama Euroopa Liiduga ühinemise kuupäeval, välja arvatud valdkondades, kus ta on taotlenud 4. ja 9. peatüki jaoks üleminekuaega.

Üldise vastusena Ukraina taotlustele üleminekuaegade ja erandite saamiseks tuleb EL meelde oma üldist läbirääkimispositsiooni, mille kohaselt on üleminekumeetmed erandlikud, nende kestus ja ulatus on piiratud ning nendega kaasneb kava, milles on selgelt määratletud *acquis*' ülevõtmise etapid. Üleminekumeetmed ei tohi mingil juhul kaasa tuua muudatusi ELi normides või poliitikameetmetes, häirida nende nõuetekohast toimimist või viia konkurentsivõime märkimisväärse moonutamiseni.

1. Peatükk 1 – Kaupade vaba liikumine

EL rõhutab, et seoses kaupade vaba liikumise **üldpõhimõtetega** peab Ukraina järgima ELi toimimise lepingu artiklite 34–36 nõudeid ja asjakohast Euroopa Liidu Kohtu praktikat, tagades selle, et enne ühinemist on hõlmatud nii ühtlustatud kui ka ühtlustamata valdkonnad. EL tuletab meelde, et Ukraina peab tagama ja viima lõpule vastastikuse tunnustamise klauslite kehtestamise. EL kutsub Ukrainat üles määrama kindlaks tehniliste normide kontaktpunkti ja jätkuvalt tagama asjaomaste institutsioonide piisava suutlikkuse.

Horisontaalsete meetmete osas võtab EL teadmiseks, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse standardimist käsitleva ELi *acquis*'ga. EL tervitab asjaolu, et Ukraina on juba loonud standardimis- ja akrediteerimisasutused. EL kutsub Ukrainat üles jätkama nõuetele mittevastavuse küsimuste ja CENi/CENELECi esitatud soovitude käsitlemist. EL märgib samuti, et Ukraina riigisisesed õigusaktid on viidud suurel määral vastavusse vastavushindamist ja akrediteerimist käsitleva ELi *acquis*'ga ning osaliselt metroloogiat, turujärelevalvet, teavitamist ja tootevastutust käsitleva ELi *acquis*'ga. Samuti peab Ukraina tagama oma õigusaktide vastavusse viimise ELi *acquis*'ga, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa nullnetotehnoloogia tööstuse tugevdamiseks ja keelatakse sunniviisilise töö tulemusena valminud tooted liidu turul. EL kutsub Ukrainat üles märkimisväärselt suurendama turujärelevalvega seotud inim- ja finantsressursse. EL rõhutab, et Ukraina peab täielikult laiendama turujärelevalve katvust, suutlikkust ja pädevust, et hõlmata kõik sektorid, kus turujärelevalvet tuleks kohaldada. Lisaks märgib EL, et Ukrainal on oma vastavusmargis, ning innustab Ukrainat minema täielikult üle CE-vastavusmargisele, kui see on ette nähtud ELi *acquis*'ga, ning tugevdama oma turujärelevalvealast suutlikkust, et avastada mittevastavusi CE-vastavusmargise kohaldamisel.

Komisjon tuletab meelde, et 2019. aastal alustati läbirääkimisi tööstustoodete vastavushindamise ja tunnustamise Euroopa lepingu üle, keskendudes madalpingeseadmeid, elektromagnetilist ühilduvust ja masinaid käsitlevale ELi *acquis*'le. See leping võimaldaks ELi ja Ukraina vahelist kaubavahetust lepinguga hõlmatud sektorites samadel tingimustel, mida kohaldatakse selliste kaupadega kauplemise suhtes Euroopa Liidu liikmesriikide vahel, ning annaks nendes valdkondades enne ühinemist Ukrainale juurdepääsu ELi kaupade ühtsele turule ja ELile juurdepääsu Ukraina turule.

EL tervitab asjaolu, et seoses **uue ja üldise lähenemisviisiga** on Ukrainal kavas viia oma õigusaktid täielikult vastavusse elektromagnetilist ühilduvust ja väikelaevu käsitleva ELi *acquis*'ga. EL märgib samuti, et Ukraina on viinud oma õigusaktid suurel määral vastavusse tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjale, madalpingeseadmeid, lihtsaid surveanumaid ja surveadmeid käsitleva ELi *acquis*'ga. EL võtab teadmiseks, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb pürotehnilisi tooteid, kõisteid, plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavaid seadmeid ja kaitsesüsteeme, gaasiseadmeid, lifte, isikukaitsevahendeid, masinaid, välitingimustes kasutatavate seadmete müra, mänguasju, raadioseadmeid (RED), mõõtevahendeid (MID), mõõtühikuid, mitteautomaatkaalusid (NAWI), eelpakendatud tooteid ning mõõtemahutitena kasutatavaid pudeleid ja ökodisaini. EL tuletab meelde, et Ukraina peab viima oma õigusaktid vastavusse väetisetooteid ja ehitustooteid käsitlevate õigusaktidega. EL rõhutab, et Ukraina peab uue ja üldise lähenemisviisi kohasest ELi *acquis*'st tulenevate kohustuste täitmiseks looma piisava haldus- ja rakendussuutlikkuse. EL rõhutab samuti vajadust tagada kõikides asjakohastes sektorites piisaval tasemel turujärelevalve ja vastavushindamine.

EL tervitab asjaolu, et seoses **varasema lähenemisviisi kohase tooteid käsitleva ELi *acquis*'ga** kavatseb Ukraina viia oma õigusaktid täielikult vastavusse aerosoole ja traktoreid (põllumajandus, metsandus) käsitleva ELi *acquis*'ga. EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb mootorsõidukeid, kahe- ja kolmerattalisi sõidukeid, REACHi määrust, häid laboritavasid, narkootikumide lähteaineid, klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning detergente, ning märgib, et Ukraina peab tagama nendes valdkondades täieliku vastavusse viimise. EL rõhutab, et Ukraina peab viima oma õigusaktid vastavusse väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate maanteede tüübikinnituse nõudeid ja väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate heitkoguseid käsitleva ELi *acquis*'ga. EL rõhutab samuti, et Ukraina peab tagama piisava haldussuutlikkuse kõigis asjaomastes ministeeriumides ja muudes suure usaldusväärusega vastutavates asutustes. Peale selle rõhutab EL, et Ukraina peab tagama kõigis asjaomastes sektorites piisaval tasemel inim- ja finantsressursid turujärelevalve jaoks. EL kutsub Ukrainat üles tagama nõuetekohase kvaliteediga kütuse kättesaadavuse, kui tema õigusaktid on täielikult vastavusse viidud sõidukeid ja väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate heitkoguseid käsitleva ELi *acquis*'ga. Samuti kutsub EL Ukrainat üles uurima, kas on vaja muuta maanteid ja teepäraldisi, et tagada kooskõlas ELi *acquis*'ga reguleeritud sõidukisüsteemide nõuetekohane toimimine.

EL tervitab asjaolu, et **menetlustoimingute** osas on Ukrainal kavas viia oma õigusaktid täielikult vastavusse ELi *acquis*'ga kristallklaasi ja tekstiili märgistamise valdkonnas. EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb jalatseid, ELi liikmesriigi territooriumilt ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtusi, ravimite hinnakujundust ja hüvitamist, tulirelvi ning kaitseotstarbeliste toodete vedu, ning märgib, et Ukraina peab tagama täieliku vastavusse viimise nendes valdkondades. EL kutsub Ukrainat üles suurendama inim- ja finantsressursse, et tagada piisaval tasemel turujärelevalve. Samuti kutsub EL Ukrainat üles looma vajalikud registrid kultuuriväärtuste ekspordiks, impordiks ja nendega kauplemiseks.

EL kutsub Ukrainat üles tagama meetmete asjakohase kehtestamise ja täieliku rakendamise, et võimaldada **korruptsioonivastast võitlust** kõigis kaupade vaba liikumisega seotud institutsioonides.

2. Peatükk 2 – Töötajate vaba liikumine

EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid vähesel määral vastavusse ELi *acquis*'ga **tööturule juurdepääsu üldpõhimõtete valdkonnas**, eelkõige mis puudutab töötajate liikumisvabadust seoses riiki sisenemise, seal elamise ja töötamise õigusega. EL kutsub Ukrainat üles tagama, et ühinemise ajaks on ELi kodanikel Ukraina tööturule ilma piiranguteta juurdepääs ja neid koheldakse võrdselt Ukraina kodanikega. ELi kodanikel peavad olema samad töötingimused ning sotsiaalsed ja maksusoodustused kui Ukraina kodanikel. EL tuletab samuti meelde, et Ukraina peab määrama riikliku asutuse, mis vastutab ELi liikuvate töötajate toetamise eest. Ukraina peab tagama piisavad õigused ELi kodanike pereliikmetele, olgu nad siis ELi või kolmandate riikide kodanikud. Samuti kutsub EL Ukrainat üles tagama, et ühinemise ajaks on avalikule sektorile juurdepääsu puudutavad piirangud kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu praktikaga.

EL leiab, et on vaja üleminekumeetmeid, mis võimaldaksid praegustel liikmesriikidel kohaldada meetmeid, millega piiratakse Ukrainast pärit töötajate juurdepääsu nende tööturule, ning meetmeid seoses teenuste osutamise vabadusega, mis hõlmab töötajate ajutist liikumist. ELi *acquis*'ga kaitstakse nende ühinenud riikide kodanike õigusi, kes juba elavad ja töötavad seaduslikult teises liikmesriigis. Ukraina kodanikke ja nende pereliikmeid ei tohi kohelda ebasoodsamalt võrreldes oma *acquis*'st tulenevaid õigusi kasutavate kolmandate riikide kodanikega. EL tuleb selle küsimuse juurde tagasi läbirääkimiste hilisemas etapis. Komisjon esitab mõjuhinna.

EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid vähesel määral vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb **täiendavate tööandjapensionide omandamist ja säilitamist ELi piiriülese tööjõu liikuvuse korral**. EL märgib, et Ukraina peab viima oma õigusaktid ELi *acquis*'ga, mis käsitleb täiendavate tööandjapensionide omandamist ja säilitamist ELi piiriülese tööjõu liikuvuse korral, täielikult vastavusse.

EL võtab teadmiseks, et Ukraina on viinud oma õigusaktid vähesel määral vastavusse ELi *acquis*'ga **EURESe** kohta. EL kutsub Ukrainat üles jätkama ettevalmistustööd, võtma vastu oskusi ja pädevusi näitava ESCO-klassifikaatori ning looma riikliku koordinatsioonibüroo, millel on oma ülesannete täitmiseks asjakohased pädevused ja vahendid.

EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid vähesel määral vastavusse ELi *acquis*'ga, millega asutatakse **Euroopa Tööjõuamet**. EL kutsub Ukrainat üles kavandama suutlikkuse suurendamist, seda nii digitaliseerimise kui ka inimressursside osas, ning kutsub Ukrainat üles jätkama võitlust deklareerimata töö vastu.

EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid vähesel määral vastavusse **sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimist** käsitleva ELi *acquis*'ga. EL märgib, et Ukraina kogemused sotsiaalkindlustuse koordineerimise mehhanismide ja selle põhimõtete alal on piiratud. EL kutsub Ukrainat üles arendama piisavat haldussuutlikkust ning sotsiaalkindlustuse koordineerimise kontseptsioonide ja põhimõtete põhjalikku mõistmist ning jätkama digitaliseerimist, et kohaldada selles valdkonnas ELi *acquis*'d. Samuti innustab EL sõlmima täiendavaid sotsiaalkindlustuslepinguid, eelkõige ELi liikmesriikidega.

EL märgib, et Ukraina on kehtestanud meetmed korruptsiooni vastu võitlemiseks töötajate vaba liikumise valdkonnas. EL innustab Ukrainat tugevdama valdkondlikke ja institutsioonilisi riskihindamisi, rakendamist ja mõju seiret ning tugevdama määratud korruptsioonivastaste üksuste suutlikkust.

3. Peatükk 3 – Asutamisõigus ja teenuste osutamise vabadus

EL tervitab asjaolu, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse **kutsekvalifikatsioonide vastastikust tunnustamist** käsitleva ELi *acquis*'ga. EL tuletab meelde, et Ukrainal on vaja teha täiendavaid jõupingutusi, et viia oma õigusaktid vastavusse kutsekvalifikatsioonide tunnustamise direktiiviga, eelkõige koolituse miinimumnõudeid käsitlevate sätetega, samuti advokaate puudutava direktiiviga ja proportsionaalsuse kontrolli direktiiviga. EL kutsub Ukrainat üles suurendama oma haldussuutlikkust tulenevalt ELi *acquis*' keerukusest selles valdkonnas, mis nõuab ettevalmistusi aegsasti enne ühinemist.

EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid vähesel määral vastavusse ELi *acquis*'ga **asutamisõiguse ja teenuste osutamise vabaduse** valdkonnas. EL kutsub Ukrainat üles alustama oma õigusaktide järkjärgulist vastavusse viimist teenuste direktiiviga. Ukraina peaks tegema põhjaliku riigisiseste õigusaktide (horisontaalsed ja valdkondlikud) sõelumise, et teha kindlaks asutamisvabadust ja teenuste vaba liikumist takistavad tõkked, eesmärgiga viia oma õigusaktid teenuste direktiiviga veelgi enam vastavusse. Seoses ühtsete kontaktpunktidega peaks Ukraina tegema kõik asjaomased teenused kättesaadavaks piiriülestele kasutajatele (ilma füüsilise kohalolekuta või minimaalse füüsilise kohalolekuga) ning tagama, et teenuste puhul tehakse vahet ajutisel teenuste osutamisel ja püsival tegevuskohal.

EL tervitab Ukraina õigusaktide osalist vastavusse viimist ELi posti valdkonna *acquis*'ga. EL kutsub Ukrainat üles jätkama oma õigusaktide vastavusse viimist postiteenuste direktiivi ja postipakkide piiriülese kättetoimetamise teenuseid käsitleva määrusega kooskõlas Ukraina kohustustega, mis tulenevad ELi-Ukraina assotsieerimislepingu / põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu XVII-4 liitest posti- ja kulleriteenuste suhtes kohaldatavate reeglite kohta. EL märgib, et Ukraina on kehtestanud meetmed korruptsiooni vastu võitlemiseks nii üldiselt kui ka konkreetselt mõnes selle peatükiga seotud valdkonnas ning et nende järjepidev rakendamine on oluline, et tagada takistamatu asutamisõigus ja teenuste osutamise vabadus kooskõlas ELi nõuetega.

4. Peatükk 4 – Kapitali vaba liikumine

EL võtab teadmiseks, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse ELi *acquis*'ga **kapitali vaba liikumise** valdkonnas. Samuti rõhutab EL, et Ukraina vastutab selle eest, et ühinemise ajaks oleksid riigi kõik kahepoolsed investeerimislepingud Ukraina ja kolmandate riikide vahel kooskõlas ELi *acquis*'ga. EL rõhutab, et Ukraina peab ühinemise ajaks lõpetama oma kahepoolsed investeerimislepingud ELi liikmesriikidega, sealhulgas lahendama aegumisklauslitest tulenevad õiguslikud tagajärjed. EL kutsub Ukrainat üles tagama kapitali vaba liikumist käsitleva ELi *acquis*' rakendamiseks piisava haldussuutlikkuse ja koordineerimise.

EL rõhutab, et praegu Ukraina õiguse alusel kehtivad diskrimineerivad piirangud põllumajandusmaa omandamisele ELi kodanike poolt ei ole kooskõlas ELi *acquis*'ga. Nende piirangute kõrvaldamiseks tuleb Ukraina õigusakte reformida.

EL võtab teadmiseks Ukraina taotluse üleminekuaja saamiseks, et kaotada ELi/EMP kodanikele kehtestatud keeld osta põllumajandusmaad, sealhulgas metsamaad, ning Ukraina taotluse toetuseks esitatud teabe. EL leiab, et enne, kui EL saab nimetatud taotluse kohta seisukoha võtta, on vaja veelgi üksikasjalikumat teavet. EL kutsub Ukrainat üles esitama rohkem teavet eelkõige järgmise kohta:

- a. Ülevaade olukorrast ja kavandatud meetmed õiguskindluse parandamiseks seoses põllumajandusmaa omandistruktuuriga.
- b. Põllumajandusettevõtete suurus ja jagunemine.
- c. Praegune põllumajandusmaa omandistruktuur, täpsustades, kas maa on välismaalaste omandis või neile renditud.
- d. Riigi omandis oleva põllumajandusmaa erastamise kavad.
- e. Praegused ja kavandatavad piirangud, mis puudutavad maa omandamist ELi kodanike poolt pärast ühinemist, sealhulgas täieliku liberaliseerimise kavandatud kava ja ajakava.

Tuleks esitada teave ülemineku perioodi soovitava pikkuse ja ulatuse kohta.

EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse **makseteenuseid käsitleva** ELi *acquis*'ga. EL rõhutab, et Ukraina peab jätkama oma õigusaktide vastavusse viimist ELi õigusraamistikuga selles valdkonnas, sealhulgas viima lõpule oma õigusaktide vastavusse viimise *acquis*'ga makseteenuste, ühtse euromaksete piirkonna, piiriüleste maksete ja e-raha valdkonnas. EL tuletab meelde, et Ukraina peab viima oma õigusaktid vastavusse välkmakseid ja vahendustasusid käsitleva *acquis*'ga.

EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse **rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast võitlust** käsitleva ELi *acquis*'ga. EL rõhutab, et Ukraina peab jätkama oma õigusaktide vastavusse viimist selle valdkonna ELi õigusraamistikuga, sealhulgas rahaülekannete osas. EL tuletab meelde, et Ukraina peab oma õigusaktid selles valdkonnas ELi *acquis*'ga täielikult vastavusse viima. EL rõhutab, et samuti on prioriteediks rahapesu andmebüroo institutsioonilise suutlikkuse tugevdamine ning heade tulemuste näitamine rahapesu ja terrorismi rahastamise vastases võitluses.

EL märgib, et seoses **korruptsioonivastase võitlusega kapitali vaba liikumise valdkonnas** on Ukraina kehtestanud mitmed konkreetsed korruptsioonivastased meetmed. EL rõhutab, et nende meetmete tõhusust tuleb suurendada.

5. Peatükk 6 – Äriühinguõigus

EL märgib, et Ukraina on oma **äriühinguõiguse ja äriühingu üldjuhtimise** valdkonna õigusaktid viinud osaliselt vastavusse ELi *acquis*'ga. EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid suurel määral vastavusse ühe osanikuga osaühinguid käsitleva ELi *acquis*'ga, ning rõhutab samas, et Ukraina peab viima lõpule oma õigusaktide vastavusse viimise ELi *acquis*'ga, mis käsitleb äriühingute asutamist, kapitalinõudeid ning aktsiaseltside riigisisest ühinemist ja jagunemist. EL märgib, et Ukraina peab viima lõpule oma õigusaktide vastavusse viimise ELi *acquis*'ga ka nii osaühingute kui ka aktsiaseltside suhtes kohaldatavate avalikustamisnõuete ning digitaalsete vahendite ja menetluste, sealhulgas registrite sidestamise süsteemi (BRIS) nõuete osas. Samuti kutsub EL Ukrainat üles viima oma õigusaktid vastavusse piiriüleseid tehinguid (ühinemised, jagunemised ja ümberkujundamised) käsitleva ELi *acquis*'ga ning tegema kõik vajalikud halduslikud muudatused, et järgida määrusi, mis käsitlevad Euroopa eri õiguslikke vorme (Euroopa äriühing), Euroopa majandushuviühingut ja Euroopa ühistu põhikirja.

EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse kohustuslikku auditit ja äriühingute aruandlust käsitleva ELi *acquis*'ga. EL kutsub Ukrainat üles jätkama avaliku auditijärelevalveorgani suutlikkuse suurendamist. EL rõhutab, et Ukraina peab jätkama oma õigusaktide vastavusse viimist ELi *acquis*'ga, mis käsitleb noteeritud äriühingute raamatupidamis- ja läbipaistvusnõudeid, riikidepõhiseid aruandeid ja suuruskriteeriume. EL kutsub Ukrainat üles jälgima äriühingute kestlikkusaruandlust käsitleva *acquis*' arengut.

EL rõhutab, et Ukraina peab viima lõpule oma õigusaktide vastavusse viimise ELi *acquis*'ga, mis käsitleb aktsionäride õigusi, ülevõtmispakkumisi ja kestlikkusalast hoolsuskohustust (äriühingu üldjuhtimine), samuti kohustuslikke auditeid, aruandeaasta finantsaruandeid, äriühingute kestlikkusaruandlust, ühtset juurdepääsupunkti ja kapitaliturgude aruandlust (äriühingute aruandlus).

EL märgib, et Ukraina on kehtestanud mitu mehhanismi korruptsiooni ennetamiseks äriühinguõiguse reguleerimise ja järelevalve eest vastutavates institutsioonides, ning kutsub Ukrainat üles suurendama veelgi äriühingu üldjuhtimise õigusnormide tõhusust korruptsioonivastases võitluses ja parandama juhtimist erasektoris, et edendada usaldusväärsust ja läbipaistvust ning need tagada. EL kutsub Ukrainat üles jätkama OECD äriühingu üldjuhtimise põhimõtete rakendamist.

6. Peatükk 7 – Intellektuaalomandiõigus

EL peab tervitatavaks Ukraina ja ELi pikaajalist dialoogi intellektuaalomandiõiguse valdkonnas. Samuti peab EL positiivseks, et Ukrainal on olemas põhilised haldusstruktuurid intellektuaalomandi õiguste haldamiseks ja õiguskaitse tagamiseks. EL kutsub Ukrainat üles kindlustama intellektuaalomandi õiguste ja nende täitmise tagamisega tegelevate haldusstruktuuride tulemusliku toimimise ja piisava suutlikkuse.

EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse **intellektuaalomandi õigusi** käsitleva ELi *acquis*'ga. EL tuletab Ukrainale meelde vajadust viia lõpule õigusaktide vastavusse viimine autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste valdkonnas. EL kutsub Ukrainat üles täiustama veelgi institutsioonidevahelist koostööd ja õigusaktide tulemuslikku rakendamist. EL märgib samuti, et Ukraina on ELi *acquis*'ga osaliselt vastavusse viinud oma õigusaktid, mis käsitlevad autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamist infoühiskonnas, satelliitlevile ja kaabli kaudu taasedastamisele kohaldatavaid autoriõigusi, autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kollektiivset teostamist, andmebaase, kaitse kehtivuse tähtaega, edasimüügiõigust, rentimis- ja üldsusele laenutamise õigust, orbteoseid, arvutiprogramme ja pooljuhte. Samuti kutsub EL Ukrainat üles järgima Marrakechi lepingut. EL rõhutab, et Ukraina peab viima ELi *acquis*'ga vastavusse oma õigusnormid, mis käsitlevad digitaalse ühtse turu kontekstis autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi, mida kohaldatakse ringhäälinguorganisatsioonide teatavate veebiülekannete ning televisiooni- ja raadiosaadete taasedastamise suhtes (Stab II), ning võrgusisuteenuste piiriülest kaasaskantavust.

EL võtab teadmiseks, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse **tööstusomandiõigust** käsitleva ELi *acquis*'ga. EL kutsub Ukrainat üles tugevdama veelgi institutsioonilist suutlikkust, institutsioonidevahelist koostööd ja koolitust. EL kutsub Ukrainat üles jätkama oma õigusaktide vastavusse viimist *acquis*'ga, mis on seotud käsitööstuslike ja tööstustoodete patentide, ärisaladuste, kaubamärkide, disainilahenduste ja geograafiliste tähistega. EL tervitab Ukraina kavatsust ühineda ühtse patendisüsteemiga. EL tuletab meelde, et ELi/EMP õiguste ammendumine on aluspõhimõte, mis on ühtse turu alus ja mida kõik liikmesriigid peavad ühinemisel järgima. Kuna see ammendumise süsteem on seotud ühtse turuga, ei saa seda praegu Ukraina suhtes kohaldada. Asjaomastesse intellektuaalomandi õigusaktidesse tehtavad muudatused peaksid seetõttu sisaldama sätteid, millega tagatakse ELi/EMP õiguste ammendumine alates ühinemiskuupäevast.

Samuti kutsub EL Ukrainat üles viima lõpule oma õigusaktide vastavusseviimise ELi *acquis*'ga, mis käsitleb ravimite täiendava kaitse tunnistusi. EL rõhutab, et kavandatud muudatustega sätestatakse muu hulgas, et alates Ukraina ühinemise kuupäevast on ravimi või taimekaitsevahendi turule laskmiseks vajaliku esmase müügiloa kuupäevaks see kuupäev, mil selline luba mõnes ELi liikmesriigis esimest korda väljastati. EL tuletab meelde, et *acquis*' kohaselt on asjakohane kuupäev sellise loa ELis / Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP) väljastamise kuupäev. EL rõhutab samuti selle olulisust, et toodetele, mida Ukraina ühinemiskuupäeval kaitseb ELis kehtiv aluspatent – sealhulgas ravimid ja taimekaitsevahendid – võidakse anda täiendava kaitse tunnistusi.

EL rõhutab, kui olulised on meetmed, millega tagatakse ELi kaubamärgi ja ELi disainilahenduse ühtsus, ning toonitab, et ühinemisel laieneb ELi kaubamärkide ja disainilahenduste kohaldamisala Ukrainale vastavalt asjakohastele määrustele.

EL tuletab meelde, et vastavalt ELi kaubamärgimäärusele laienevad alates uue liikmesriigi ühinemise kuupäevast tema territooriumile ELi kaubamärgid, mis on registreeritud või taotletud kõnealuse määruse kohaselt enne ühinemiskuupäeva.

EL võtab teadmiseks, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse ELi *acquis*'ga intellektuaalomandiõiguste **täitmise tagamise** valdkonnas. EL kutsub Ukrainat üles parandama intellektuaalomandiõiguste **täitmise tagamist**, eelkõige seoses intellektuaalomandiõigustega seotud kohtuasjade, kontrollide ja sanktsioonide hulgaga. Samuti kutsub EL Ukrainat üles pakkuma täiendavat koolitust töötajatele, kohtunikele ja prokuröridele ning suurendama inimressursse.

EL märgib, et seoses **korruptsioonivastase võitlusega intellektuaalomandi õiguste valdkonnas** on Ukrainas kehtestatud mitmed konkreetset korruptsioonivastased meetmed, ning rõhutab nende meetmete rakendamise vajalikkust.

7. Peatükk 8 – Konkurentsipoliitika

EL märgib, et **konkurentsipoliitika õigusraamistiku** osas on Ukraina monopolidevastase võitluse valdkonnas viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse ELi *acquis*'ga, kuid on teatavaid õigusakte, millega Ukraina õigusaktid veel vastavuses ei ole. Eelkõige märgib EL, et riigisisised õigusaktid ei ole direktiivi (EL) 1/2019 (välja arvatud piiriülesed aspektid) ja direktiivi 2014/104/EL sätetega veel täielikult vastavusse viidud. Lisaks märgib EL seoses liikmesriikide võimalusega kohaldada riigisiseseid ühinemiste kontrollimist käsitlevaid norme, et Ukraina on viinud ühinemiste kontrollimist käsitlevad õigusaktid osaliselt vastavusse, samas kui vastavusse viimist menetlusnormide ja ELi pehme õiguse teatud elementidega tuleb veel jätkata. Ühtlasi märgib EL, et Ukraina riigiabi määratlus on ELi *acquis*'ga osaliselt kooskõlas. EL rõhutab, et Ukraina riigiabi käsitlevad õigusnormid on ELi *acquis*'ga osaliselt vastavusse viidud, sealhulgas menetlusnormide, horisontaalsete ja valdkondlike abivahendite ning konkreetsete abivahendite osas. Lisaks märgib EL, et Ukraina ei ole liberaliseerimise valdkonnas viinud oma õigusakte vastavusse ELi *acquis*'ga. Eelkõige tuleb õigusaktid viia täielikult vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb eri- ja/või ainuõiguste andmist ning üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid, ning õigusaktid ei ole veel viidud vastavusse kohaldatavate läbipaistvuseeskirjadega. EL tuletab meelde, et Ukraina peab viima lõpule õigusaktide vastavusse viimise ELi *acquis*'ga konkurentsipoliitika õigusraamistiku puhul, sealhulgas esmaste ja teiseste õigusaktide kaudu.

Institutsioonilise raamistiku ja rakendussuutlikkuse osas peab EL tervitatavaks asjaolu, et organisatsioonilise struktuuri seisukohast on Ukrainas olemas väljakujunenud, oma tegevuses sõltumatu ja toimiv konkurentsiamet, mis vastutab monopolidevastase võitluse, ühinemiste ja riigiabi kontrolli valdkonna eest. EL rõhutab, et tõhusa täitmise tagamiseks on olulised nii õigusaktide täielik vastavusse viimine kui ka Ukraina monopolidevastase võitluse komitee sõltumatuse, ressurside, volituste ja menetluste tagamine. EL märgib, et Ukraina haldussuutlikkust monopolidevastase võitluse, ühinemiste ja riigiabi valdkonnas tuleb tugevdada. Ukraina monopolidevastase võitluse komitee töötajad peaksid saama pidevat koolitust. EL tuletab meelde, et Ukraina peab jätkama tulemuste saavutamist konkurentsi valdkonna nõuete täitmise tagamisel.

EL märgib, et Ukrainal on olemas õigusraamistik **korruptsioonivastaseks võitluseks konkurentsipoliitika valdkonnas**. EL märgib, et monopolidevastase võitluse komiteel on oluline roll korruptsioonivastases võitluses konkurentsi valdkonnas, sealhulgas korruptsioonivastase võitluse programmis aastateks 2023–2025.

8. Peatükk 9 – Finantsteenused

EL võtab teadmiseks, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse **panku ja finantskonglomeraate** käsitleva ELi *acquis*'ga. EL võtab teadmiseks, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse kapitalinõuetega, ning tuletab meelde, et Ukraina peab viima oma õigusaktid vastavusse kapitalinõuete direktiivi ja kapitalinõuete määruse viimaste versioonidega. EL rõhutab, et Ukraina peab viima oma õigusaktid vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb investimisühingute ja finantskonglomeraatide suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ning pandikirju. EL rõhutab samuti, et Ukraina peab viima oma õigusaktid vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb hoiuste tagamise skeeme ja investeringute tagamise skeeme. EL märgib samuti, et finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistiku valdkonnas ei ole Ukraina viinud oma õigusakte vastavusse ELi *acquis*'ga, ning tuletab meelde, et Ukraina peab viima oma õigusaktid vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb pankade finantsseisundi taastamist ja kriisilahenduse raamistikku, ning jätkama oma õigusaktide vastavusse viimist *acquis*'ga, mis käsitleb krediidasutuste reorganiseerimist ja likvideerimist. Ühtlasi rõhutab EL, et Ukraina peab veelgi tugevdama oma järelevalve- ja regulatiivset suutlikkust, et tulla toime ELi *acquis*'st tuleneva vastutuse suurenemisega.

EL võtab teadmiseks Ukraina taotluse jätta krediidiühistud välja selliste ELi õigusaktide¹ kohaldamisalast, mis käsitlevad krediidiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid (kapitalinõuete direktiiv/kapitalinõuete määrus).

EL võtab teadmiseks Ukraina poolt taotluse põhjendamiseks esitatud teabe. EL leiab, et enne kui EL saab nimetatud küsimuses oma lõpliku seisukoha kujundada, on vaja veelgi üksikasjalikumat teavet järgmise kohta:

- a. kapitali- ja riskijuhtimismõõdet, mida praegu kohaldatakse õigus- ja järelevalveraamistiku alusel, ning krediidiühistute suhtes praegu kohaldatava järelevalve tase ja tavad, samuti selle raamistiku kavandatud kohandused;
- b. krediidiühistute pakutavate toodete ja teenuste valik;
- c. rahastamismudel, sealhulgas krediidiühistuid kasutavate klientide liigid;
- d. krediidiühistute varade üldine suurus ja territoriaalne jalajälg;
- e. krediidiühistute usaldatavusriski profiili hindamine.

EL võtab teadmiseks Ukraina taotluse saada pärast Euroopa Liiduga ühinemist kolmeaastane üleminekuperiood, et täita direktiiviga 2014/49/EL kehtestatud nõuded, mis käsitlevad hüvitise summa järkjärgulist suurendamist 100 000 euron.

EL võtab teadmiseks taotluse põhjendamiseks esitatud teabe. EL leiab aga, et enne kui ta saab nimetatud taotluse suhtes seisukoha võtta, on vaja üksikasjalikumat teavet, ning kutsus Ukrainat üles esitama rohkem teavet järgmise kohta:

- a. sektori suurus ja struktuur, sealhulgas ELi pankade tütarettevõtjate olemasolu ja nende turuosa;

¹ Direktiiv 2013/36/EL.

- b. hinnanguline täiendavate osamaksete summa, mis tuleb koguda, et hoiuste tagamise skeem saaks täita oma võimalikud kohustused, kui hoiuste tagamise ulatust suurendatakse 100 000 euron, ning aeg, mida hoiuste tagamise skeem vajab selliste rahaliste vahendite loomiseks, mis võimaldaksid tal täita võimalikud nõuded, kui hoiuste tagamise ulatust suurendatakse 100 000 euron;
- c. hoiuste eeldatav kasv;
- d. hoiustajate arv ja struktuur ning hoiuste keskmine suurus hoiustajate liikide kaupa;
- e. kavandatud järkjärgulise suurendamise ajakava ELi ülemmäärade saavutamiseks.

EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid vähesel määral vastavusse **kindlustus- ja tööandjapensione** käsitleva ELi *acquis*'ga. EL rõhutab, et Ukraina peab viima oma õigusaktid vastavusse Solventsus II korraga. EL toonitab, et Ukraina peab viima lõpule oma õigusaktide vastavusse viimise liiuluskindlustust käsitleva *acquis*'ga². EL tuleb meelde, et Ukraina peab viima *acquis*'ga vastavusse oma kindlustustoodete turustamist käsitlevad õigusaktid. EL märgib samuti, et Ukraina peab tagama piisava haldus- ja institutsioonilise suutlikkuse, pidades silmas suurenevat vastutust ja tulevase kohustusi, mis tulenevad areneva ELi *acquis*' kohaldamisest.

EL võtab teadmiseks, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse finantsturutaristut käsitleva ELi *acquis*'ga. EL rõhutab, et Ukraina peab viima oma õigusaktid vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb arvelduse lõplikkust ja finantstagatise. EL rõhutab, et Ukraina peab hiljemalt ühinemise ajaks täitma nõuded, mis on sätestatud Euroopa turu infrastruktuuri määruse viimases versioonis³, väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute määruse viimases versioonis ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse viimases versioonis⁴.

² Direktiiv 2009/103/EÜ.

³ Määrus (EL) nr 648/2012.

⁴ Määrus (EL) nr 909/2014.

EL märgib, et Ukraina on viinud oma õigusaktid vähesel määral vastavusse väärtpaberiturge ja investeerimisteenuseid käsitleva ELi *acquis*'ga. EL märgib samuti, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse MiFID 2-ga⁵ ning vaid vähesel määral vastavusse finantsinstrumentide turgude määrusega⁶. EL tuletab meelde vajadust viia oma õigusaktid vastavusse prospekte käsitleva ELi *acquis*'ga, MiFID 2-ga, finantsinstrumentide turgude määrusega, vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate direktiiviga ja alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiiviga. EL märgib lisaks, et Ukraina peab viima oma õigusaktid vastavusse ELi hüpoteekkrediiti käsitleva *acquis*'ga⁷.

EL võtab teadmiseks, et Ukraina ei ole veel viinud oma õigusakte vastavusse **kestlikku rahandust ja digirahandust** käsitleva ELi *acquis*'ga. EL kutsub Ukrainat üles viima oma õigusaktid vastavusse tegevuskerksust ja krüptovarasid käsitleva ELi *acquis*'ga ning jälgima ELi *acquis*' arengut osana oma kavadest viia õigusaktid vastavusse kestliku rahanduse *acquis*'ga. EL peab positiivseks, et Ukraina on võtnud kasutusele konkreetsed meetmed **korruptsioonivastaseks võitluseks** peamistes finantsteenuste ja nendega seotud õigusaktide täitmise tagamisega tegelevates organites. EL rõhutab, kui oluline on jätkata finantsteenuste valdkonnas korruptsioonivastase võitluse jätkamise tähtsust.

9. 28. peatükk – Tarbijakaitse ja tervishoid

Tarbijakaitse valdkonnas võtab EL teadmiseks, et Ukraina on viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse tarbijaõigusi ja tootevastutust käsitleva ELi *acquis*'ga ning et selliseid õigusakte, mis on kavandatud olema *acquis*'ga täielikus vastavuses, hakatakse kohaldama alles pärast sõjaseisukorra lõppu. Samuti on Ukraina viinud osaliselt vastavusse oma õigusaktid, mis käsitlevad tarbijakaitse eest vastutavate riiklike asutuste vahelist koostööd. Ühtlasi on Ukraina viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb liidu tarbijakaitsenormide paremat täitmise tagamist ja ajakohastamist, tarbija õigusi, tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturstust, pakettreise, ebaõiglasi tingimusi tarbijalepingutes, finantsteenuste kauglepinguid, maksekontoga seotud tasude võrreldavust, maksekonto vahetamist ja põhimaksekontole juurdepääsu, tarbijatele pakutavate toodete hindade avaldamist, digitaalse sisu üleandmise ja digiteenuste osutamise lepingute ning kaupade müügilepingute teatavaid aspekte ning eksitavat ja võrdlevat reklaami.

⁵ Direktiiv 2014/65/EL.

⁶ Määrus (EL) nr 600/2014.

⁷ Direktiiv 2014/17/EL.

EL rõhutab, et Ukraina peab viima oma õigusaktid vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb üldist tooteohutust, süsteemi „Safety Gate“, tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise esindushagisid, tarbijate kaitset seoses osajalise kasutamise õiguse, pikaajalise puhkusetootete, edasimüügi ja vahetuslepingute teatavate aspektidega, vaidluste kohtuvälist lahendamist ning ühiseid kaupade parandamist edendavaid norme.

EL rõhutab samuti, et Ukraina peab suurendama tarbijakaitse eest vastutavate asutuste suutlikkust ja eraldama neile piisavalt vahendeid ning viima oma õigusaktid vastavusse tarbijakaitse eest vastutavate liikmesriigi asutuste vahelist koostööd käsitleva ELi *acquis*'ga. Samuti oodatakse, et õigusaktid viidaks vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb tarbijate võimestamist rohepöördel.

EL võtab teadmiseks, et Ukraina **rahvatervishoiu** valdkonna õigusaktid on kavandatud olema täielikus vastavuses verd käsitleva ELi *acquis*'ga. EL kutsub Ukrainat üles viima oma õigusaktid vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb koostalitlusstandardeid, juurdepääsu ja isikuandmete kaitse üldmääruse nõudeid ning andmekaitsestandardeid seoses terviseandmete, inimtervishoius kasutatavate ravimite, veterinaarravimite, kosmeetikatoodete, tubaka- ja seonduvate toodete kontrolli ning inimtervishoius kasutatavate rakkude, kudede ja elunditega, samuti ELi *acquis*'ga, mis käsitleb nakkushaigusi, st piiriüleseid terviseohte, ning ELi *acquis*'ga, mis käsitleb antimikroobikumide kindlaksmääramist, patsiendiõigusi piiriüleses tervishoius, tervisetehnoloogiat, e-tervist, vaimset tervist, kokkupuudet elektromagnetväljadega, harvikaigusi ja alkoholi liigtarvitamise vähendamist. Ukraina on samuti viinud oma õigusaktid osaliselt vastavusse ELi lähenemisviisiga vähktõve sõeluuringute suhtes ja ELi poliitikaga tervisealase ebavõrdsuse vallas. EL rõhutab, et Ukraina peab nendes valdkondades oma õigusaktide vastavusseviimise lõpule viima ning viima oma õigusaktid vastavusse ka meditsiiniseadmeid ja *in vitro* diagnostika meditsiiniseadmeid käsitleva ELi *acquis*'ga. EL rõhutab, et inim- ja veterinaarravimitele enne ühinemist antud load tuleb ajakohastada, et need vastaksid asjakohasele ELi *acquis*'le.

Lisaks kutsub EL Ukrainat üles parandama haavatavate elanikkonnarühmade tervist, tagades neile, sealhulgas romadele, võrdse juurdepääsu kvaliteetsetele tervishoiuteenustele. Samuti kutsub EL Ukrainat üles tugevdama haldus- ja tehnilist suutlikkust rahvatervishoiu valdkonnas, sealhulgas uimastite kuritarvitamise ennetamise, toitumise, alkoholi liigtarvitamise ennetamise, vigastuste ennetamise ja ohutuse edendamise valdkonnas.

EL võtab teadmiseks, et Ukraina kavatseb 2032. aastaks täita direktiivis 2001/83/EÜ sätestatud nõuded inimtervishoius kasutatavate ravimite müügilubade suhtes ning 2031. aastaks muu hulgas määruses (EL) 2019/6 sätestatud nõuded Ukrainas müügiloa saanud veterinaarravimite registreerimistoimikute suhtes. EL tuletab meelde, et ELis inimestele terviseohutuse tagamiseks on oluline tagada ravimeid käsitleva ELi *acquis*' nõuete täitmine ja ravimite kättesaadavus. Samuti tuletab EL meelde, et kindlaksmääratud rakendamise ajakava ei tohiks ohustada teistes ELi liikmesriikides kättesaadavate ravimite ohutust ning et kaaluda tuleb asjakohaseid tagatise, nagu nõuetele mittevastavate ravimite vastastikuse tunnustamise välistamine teises ELi liikmesriigis või paralleelkaubanduse välistamine, ning innustab Ukrainat viima oma õigusaktid võimalikult kiiresti täielikult vastavusse kogu inimtervishoius kasutatavaid ravimeid ja veterinaarravimeid käsitleva ELi *acquis*'ga, et seda saaks ühinemise ajaks juba täielikult rakendada. Enne kui EL saab selle taotluse suhtes seisukoha võtta, kutsub EL selle küsimuse täieliku hindamise võimaldamiseks Ukrainat üles esitama täiendavat teavet järgmise kohta:

- a) hinnanguline mõju Ukraina ravimitööstusele;
- b) selliste inim- ja veterinaarravimite arv, mis on:
 - i. Ukrainas registreeritud, kuid ei ole ELis saanud luba;
 - ii. Ukrainas registreeritud ja saanud ELis loa tsentraliseeritud loaandmismenetluse alusel;

- iii. Ukrainas registreeritud ja saanud ühes liikmesriigis loa riiklikus loaandmismenetluses (ka dünaamiliste stsenaariumide kohased arvud – võimaluse korral eeldatavad arvud ühinemise hetkel);
- c) pidades silmas inim- ja veterinaarravimite riikliku registreerimise kohandamist ELi müügilubade nõuetega, see, kuidas on Ukraina tööstusele ja riiklikele haldusasutustele avalduva mõju hindamisel arvesse võetud erinevate ELi *acquis*' kohaste loaandmismenetluste erinevat keerukust;
- d) patsientide varustamine esmatähtsate inimravimitega Ukrainas ja praeguses ELis;
- e) see, mil määral on praegu Ukrainas turule laskmise loa saanud kodumaiste ja väljastpoolt ELi hangitud inim- ja veterinaarravimite koostis identne nende ravimite koostisega, millele komisjon on andnud loa tsentraliseeritud loaandmismenetluse alusel;
- f) kavad, mille eesmärk on reguleerida nõuetele mittevastavate toodete viimast Ukraina turule laskmist, võttes arvesse ka pika säilivusajaga ravimeid.

EL peab positiivseks, et Ukrainal on olemas institutsiooniline raamistik **korruptsioonivastaseks võitluseks** tarbijakaitse ja tervishoiu valdkonnas, ning eeldab, et Ukraina tagab nendes valdkondades usaldusväarsuse kõrge taseme.

* * *

Võttes arvesse ettevalmistuste praegust seisu ja eeldades, et Ukraina peab oma õigusaktide järgmistes peatükkides käsitletud ELi *acquis*'ga vastavusse viimiseks ja ELi *acquis*' rakendamiseks jätkama edusammude tegemist, märgib EL, et käesoleva peatüki võib sulgeda üksnes ajutiselt pärast seda, kui EL on leidnud, et on täidetud järgmised kriteeriumid:

1. peatükk – Kaupade vaba liikumine

- Ukraina on viinud oma õigusaktid *acquis*'ga suurel määral vastavusse, olles kehtestanud vastastikuse tunnustamise klauslid ning teinud riigi õigusaktides ja haldustavades vajalikud muudatused, täites sellega ELi toimimise lepingu artiklitest 34–36 tulenevad kohustused.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid vastavusse ELi horisontaalse tootealase *acquis*'ga ning tõendanud, et ta on viinud oma õigusaktid suurel määral vastavusse kõnealuse peatüki ELi tootealase *acquis*'ga, eelkõige sektorites, kus vastavus on seni olnud ebapiisav või piiratud.
- Ukraina on näidanud, et tal on olemas piisav haldussuutlikkus ja ranged usaldusväärsusstandardid, et ühinemise ajaks nõuetekohaselt rakendada kõigi kaupade vaba liikumist mõjutavate horisontaalsete valdkondade (sealhulgas standardimine, akrediteerimine, metroloogia, vastavushindamine ja turujärelevalve) õigusakte ning kõnealuse peatüki ELi tootealast *acquis*'d ja tagada nende nõuete täitmine.

2. peatükk – Töötajate vaba liikumine

- Ukraina on näidanud, et tal on olemas asjakohased struktuurid ja piisav täitmise tagamise suutlikkus, et ühinemise ajaks nõuetekohaselt rakendada töötajate vaba liikumist käsitlevat ELi *acquis*'d.

3. peatükk – Asutamisõigus ja teenuste osutamise vabadus

- Ukraina on vastu võtnud ja esitanud Euroopa Komisjonile ELi asjaomase *acquis*'ga kooskõlas oleva reguleeritud kutsealade loetelu, milles on toodud välja iga kutseala alla kuuluvad tegevused ja reguleerimise põhjendused.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid vastavusse muudetud direktiivi 2005/36/EÜ sätetega, mis käsitlevad koolituse miinimumnõudeid, ning on viinud nende nõuetega vastavusse õppekavad, mille alusel saadakse reguleeritud kutseala kvalifikatsioon.

- Ukraina on teenuste direktiivi ülevõtmisega viinud oma teenuseid käsitlevad horisontaalsed õigusnormid ELi *acquis*'ga vastavusse ja on tõendanud suurt valdkondlike õigusaktide vastavust ning sellega seotud haldussuutlikkust.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid ELi *acquis*'ga vastavusse, tunnistades kehtetuks kõik kodakondsuse nõuded, mis on kehtestatud teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsuks ja selles valdkonnas tegutsemiseks, välja arvatud ELi toimimise lepingu artikli 51 kohased õigustatud ja proportsionaalsed kodakondsuse nõuded. Kõnealuseid muudatusi tuleb kohaldada hiljemalt ühinemise kuupäevaks.

4. peatükk – Kapitali vaba liikumine

- Ukraina on viinud oma õigusaktid vastavusse kapitali liikumist käsitleva *acquis*'ga ning on tõendanud, et on võimeline seda ELiga ühinemise ajaks täielikult rakendama, tagades, et kõik allesjäänud piirangud kõrvaldatakse.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid vastavusse ELi *acquis*'ga maksete valdkonnas, eelkõige makseteenuseid siseturul (makseteenuste direktiiv muudetud kujul), piiriüleseid makseid ja ühtset euromaksete piirkonda käsitleva *acquis*'ga, ning on tõendanud, et on võimeline seda ELiga ühinemise ajaks täielikult rakendama.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid täielikult vastavusse ELi *acquis*'ga rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise valdkonnas (eelkõige rahapesuvastane direktiiv, rahapesuvastane määrus ning rahaülekannete määrus muudetud kujul). Ukraina on tõendanud, et tal on piisav haldussuutlikkus ja ranged usaldusväärsusstandardid, et nõuetekohaselt rakendada asjaomaseid rahapesu / terrorismi rahastamise vastaseid õigusakte ja kohustusi ning tagada nende järgimine ja täitmine, ning on saavutanud käegakatsutavat edu heade tulemuste poole pürgimisel. Ukraina on näidanud, et on valmis ELi *acquis*'d ühinemiskuupäevast alates täielikult rakendama.

6. peatükk – Äriühinguõigus

- Ukraina on viinud oma õigusaktid vastavusse ELi *acquis*' üldsätetega, mis käsitlevad äriühinguõigust, äriühingute asutamist ja kapitalinõudeid ning piiratud vastutusega äriühingute asutamist ja toimimist.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb äriühingute ja filiaalidega seotud avalikustamisnõudeid ning digitaalsete vahendite ja menetluste kasutamist äriühinguõiguses, sealhulgas registrite sidestamise süsteemi (BRIS) nõudeid.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid vastavusse ELi *acquis*'ga äriühingute riigisisese ühinemise ja jagunemise ning piiriüleste tehingute (ümberkujundamine, ühinemine ja jagunemine) valdkonnas.
- Ukraina on viinud oma kapitaliturge käsitlevad õigusaktid ja asjaomased rakendusaktid vastavusse ELi *acquis*'ga, sealhulgas läbipaistvusdirektiivi viimase versiooniga, ning on viinud oma finantsaruandluskorra, sealhulgas rakendusaktid, vastavusse ELi *acquis*'ga, sealhulgas raamatupidamisdirektiiviga, nagu seda on muudetud.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid vastavusse aktsionäride õiguste muudetud direktiiviga ja ülevõtmispakkumiste direktiiviga ning tagab, et on võimeline rakendama äriühingute kestlikkuselase hoolsuskohustuse direktiivi alates ühinemiskuupäevast.
- Ukraina on viinud oma kohustusliku auditeerimise alased õigusaktid, sealhulgas rakendusaktid, vastavusse auditidirektiivi viimase versiooniga ning on tõendanud kõiki kvalifitseeruvaid riigi äriühinguid hõlmava avalike auditijärelevalveorganite süsteemi tugevust ja piisavat haldussuutlikkust, võimaldamaks rakendada ELi *acquis*'d ja tagada selle nõuete täitmine, ühes rangete usaldusväärsusstandarditega ja heade tulemustega.

7. peatükk – Intellektuaalomandiõigus

- Ukraina on teinud kõik vajalikud õigusaktide muudatused, et tagada õiguste ammendumine ELi ja EMP tasandil kõigis valdkondades alates ühinemiskuupäevast.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid vastavusse intellektuaalomandiõigust, eelkõige autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi, tööstusomandiõigust ning intellektuaalomandi õiguskaitse tagamist käsitleva ELi *acquis*'ga.
- Ukraina tagab piisava haldussuutlikkuse intellektuaalomandiõiguste registreerimiseks ning esitab tõendid heade tulemuste saavutamise kohta nõuete täitmise tagamisel asjaomaste haldusasutuste poolt tsiviilõiguse ja asjakohasel juhul kriminaalõiguse abil.

8. peatükk – Konkurentsipoliitika

- Ukraina on viinud oma õigusaktid vastavusse konkurentsipoliitika peatükiga hõlmatud ELi *acquis*'ga.
- Ukraina on saavutanud piisava haldus- ja õigussuutlikkuse ning ranged usaldusväärsusstandardid monopolidevastase võitluse, ühinemiste ja riigiabi kontrolli valdkonnas.
- Ukraina on täielikult taastanud riigiabi läbivaatamise ja kontrolli.
- Ukraina on saavutanud monopolidevastase võitluse ja ühinemiste valdkonnas nõuete täitmise tagamisel häid tulemusi, mis hõlmavad ka rikkumiste tulemuslikku ja tõhusat halduslikku ja kohtulikku menetlemist, sealhulgas kehtestades asjakohastel juhtudel hoiatavaid karistusi.
- Ukraina on saavutanud riigiabi kontrolli valdkonnas nõuete täitmise tagamisel häid tulemusi, mis hõlmavad ka abist eelnevalt teatamist, abimeetmete ja -kavade põhjalikku hindamist ning tõhusat ELi *acquis*'ga vastavusse viimist, samuti tõhusate ja tulemuslike haldus- ja kohtulike järeelmeetmete võtmist, sealhulgas nõudes asjakohastel juhtudel ebaseadusliku ja siseturuga kokkusobimatu abi tagasi.

9. peatükk – Finantsteenused

- Ukraina on viinud oma õigusaktid suurel määral vastavusse *acquis*'ga panganduse ja finantskonglomeraatide valdkonnas, eelkõige seoses kapitalinõuete, finantskonglomeraatide järelevalve, hoiuste kaitse ning krediidasutuste reorganiseerimise ja likvideerimisega, ning on näidanud suutlikkust viia õigusaktid *acquis*'ga täielikult vastavusse enne ühinemiskuupäeva ning rakendada seda ja tagada selle nõuete täitmine alates ühinemiskuupäevast.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid suurel määral vastavusse ELi *acquis*'ga kindlustuse (sealhulgas Solventsus II) ja tööandjapensionide, eelkõige elukindlustuse, edasikindlustuse, kindlustustoodete turustamise ning mootorsõiduki valdaja vastutuskindlustuse valdkonnas, ning on näidanud, et on valmis ELi *acquis*'d ühinemiskuupäevast alates rakendama.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid suurel määral vastavusse ELi *acquis*'ga finantsturutaristu valdkonnas, sealhulgas kliirimise ja arveldamise valdkonnas, eelkõige seoses arvelduse lõplikkuse ja finantstagatiskokkulepetega, ning on näidanud, et on valmis ELi *acquis*'d ühinemiskuupäevast alates rakendama.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid suurel määral vastavusse ELi *acquis*'ga väärtpaberiturgude, investeerimisteenuste ja investeringute juhtimise valdkonnas, eelkõige seoses finantsinstrumentide turgude raamistiku, prospektide, läbipaistvuse ja turu kuritarvitustega, ning on näidanud, et on valmis ELi *acquis*'d ühinemiskuupäevast alates rakendama.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid suurel määral vastavusse ELi *acquis*'ga digirahanduse valdkonnas, eelkõige seoses tegevuskerksuse ja krüptovaradega, ning on näidanud, et on valmis digirahanduse ja kestliku rahanduse alast ELi *acquis*'d ühinemiskuupäevast alates rakendama.

- Ukraina on tõendanud oma regulatiivsete ja järelevalveasutuste tugevust ja sõltumatust ning rangeid usaldusväärsusstandardeid kooskõlas erinevate valdkondlike õigusaktide nõuetega ning piisavat haldussuutlikkust finantsteenuste valdkonda käsitleva ELi *acquis*' rakendamiseks ja selle nõuete täitmine tagamiseks.

28. peatükk – Tarbijakaitse ja tervishoid

- Ukraina on viinud oma õigusaktid suurel määral vastavusse ELi üldise tooteohutust ja tarbijakaitset käsitleva *acquis*'ga (sealhulgas erasektoris nõuete täitmise tagamist, garantiisid ning digitaalset sisu käsitlev ELi *acquis*), tagades tarbijate huvide kaitse, tarbijaohutuse, tarbijaorganisatsioonide suutlikkuse suurendamise, töhuga nõuete täitmise tagamise ning õiguse heastamisele. Ukraina on tõendanud, et tal on olemas asjakohased haldusstruktuurid, millel on ranged usaldusväärsusstandardid ja nõuete täitmise tagamise suutlikkus, sealhulgas vajalik sõltumatus, et tagada ühinemise ajaks nende nõuetekohane rakendamine.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid suurel määral vastavusse ELi õigusaktidega ja rahvusvaheliste kohustustega tubakatoodete tarbimise piiramise valdkonnas ning teinud suuri edusamme nende täielikul ja asjakohasel rakendamisel ja nõuete täitmise tagamisel.
- Ukraina on viinud oma õigusaktid vastavusse ELi *acquis*'ga, mis käsitleb patsiendiõiguste kohaldamist piiriülestes tervishoius, rakkude, kudede ja elundite kasutamist inimtervishoius, inim- ja veterinaarravimeid, kosmeetikatooteid ja meditsiiniseadmeid, ning on viinud oma õigusaktid suurel määral vastavusse kogu ülejäänud rahvatervishoidu käsitleva ELi *acquis*'ga, samuti on ta tõendanud, et tal on olemas vajalik haldussuutlikkus ja usaldusväärsus, sealhulgas jätkusuutlik järelevalvesüsteem/-asutus ELi rahvatervishoidu käsitleva *acquis*' nõuetekohaseks rakendamiseks ja selle nõuete täitmise tagamiseks, et saavutada ühinemise ajaks täielik vastavus.

* * *

Õigusaktide ELi *acquis*'ga vastavusse viimisel ja ELi *acquis*' rakendamisel tehtud edusammude jälgimine jätkub kogu läbirääkimisperioodi jooksul. EL rõhutab, et ta pöörab erilist tähelepanu kõikide eespool nimetatud konkreetsete küsimuste järelevalvele, et tagada Ukraina haldussuutlikkus, suutlikkus viia lõpule oma õigusaktide *acquis*'ga vastavusse viimine kõikides käesolevas teemaplokis käsitletud valdkondades ning täiendavad edusammud nende rakendamisel ja nõuete täitmise tagamisel. Erilist tähelepanu on vaja pöörata käesoleva teemaploki peatükkide ja teiste läbirääkimispeatükkide vahelistele seostele. Ukraina õigusaktide vastavust ELi *acquis*'le ning *acquis*' rakendamise alast suutlikkust saab lõplikult hinnata alles läbirääkimiste hilisemas etapis. Lisaks kogu teabele, mida EL võib nõuda käesoleva teemaploki üle läbirääkimiste pidamiseks ja mis tuleb esitada konverentsile, kutsub EL Ukrainat üles esitama assotsiatsiooninõukogule korrapäraselt üksikasjalikku kirjalikku teavet ELi *acquis*' rakendamisel tehtud edusammude kohta.

Kõiki eeltoodud kaalutlusi silmas pidades peab konverents sobival ajal käesoleva teemaploki juurde tagasi pöörduma.

Lisaks tuleb EL meelde, et 7. oktoobri 2026 ja läbirääkimiste lõpuleviimise vahel võidakse ELis vastu võtta uusi õigusakte.